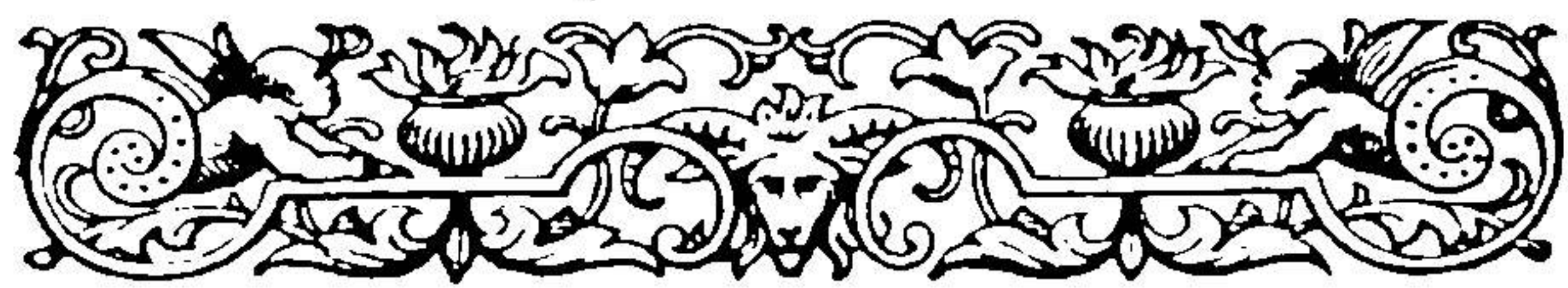

Acta Mathematica Festifica.

Torsdagen den 26 November 1891.

Upsala den 26 Nov. 1891.

Ehuru Matematiska föreningens verksamhet under den snart förflutna terminen ej frambragt några resultat af epokgörande natur, har dock åtskilligt af stort intresse stått på föreningens program och dryftats vid dess sammankomster. Licentiaten Johanson har på ett elegant sätt refererat en afhandling af Minkowski, om en fast kropps rörelse i en vätska. För dem af föreningens medlemmar, som redan förut från föreningens samkväm känna till en vätskas rörelse i en fast kropp, måste det ha varit af stort värde att sålunda få sina hydrodynamiska kunskaper fullständigade. Ordföranden, docenten Pfannenstiel, har i tvänne formfulländade föredrag framställt grunderna för geometrien med två komplexa variabler. Den ena af dessa båda variabler behandlade han i det förra föredraget och den andra i det senare. På ett öfvertygande sätt har han ådagalagdt, hvilken stor roll *rangen* spelar i det mänskliga lifvet. Observator Charlier har förevisat åtskilliga lyckade stjärnkarrikatyrer och har lärt huru dylika kunna a priori konstrueras. Föreningens öfriga medlemmar hafva efter bästa förmåga bidragit till problemafdelningen. En Westman, som känt en homogen, oelastisk men lyckligtvis spröd käpp rotera kring sin ända, har meddelat föreningen sin erfarenhet häröf; en Damm har medelst en kanal blifvit särdeles förbunden med en annan dylik; en Nordenmark har citerat Heine, och slutligen hafva trenne förenade reservoarer innehållit åtskilliga liter brännvin, om hvars beskaffenhet dock närmare uppgifter saknas. Föreningens vetenskapliga verksamhet, evaluerad i krita, belöper sig till ej

mindre än tvänne askar dylik, enligt officiell uppgift af ordföranden, som frikostigt ställt sin privata krita till föreningens förfogande. Förtigas bör ej håller, att föreningens svarta tafla numera i sitt reparerade skick erbjuder möjligheter till en högre lyftning, som man förut knappt kunnat föreställa sig.

Har således det vetenskapliga lifvet inom föreningen florerat, så har emellertid, tack vare föreningens nitiska klubbmästare, Kand. Th. Wigert, det sällskapliga lifvet ej håller legat nere. Ett nytt bevis härpå hoppas vi den till i afton beramade fästen skall afgifva. Genom Kand. Wigerts speciella välvilja äro vi i tillfälle här aftrycka det tilltänkta fästprogrammet:

Program

vid

Matematiska Föreningens fest

den 26 Nov. 1891.

- I. Klubbmästaren meddelar, att han lyckats taga ut ett bevis om det nödvändiga och tillräckliga villkoret för festens kontinuitet.
- II. Souper (en d'autres termes: η^{6a})

MENU:

Hors d'oeuvre à la Matematiska föreningen.
(tables à double entrée).
Snaps suédois à la progression harmonique.
Bier (ens de Haan). (Schlö-)milch.
Huitres biconvexes et limaçons de Pascal.
Filet de boeuf avec légumes indéterminés à la Diophante.
Asperges aux points multiples.
Omelette au juridicophile (Pfannenkuchen).
Vogel de Potsdam à la Skaunsk Gauss;
Constante de Maccaroni.
Crème à la rigueur avec petits corollaires.
Fromage de Briot (d'un Bouquet extraordinaire).

- III. Behandling af de satser, som för tillfället blifvit uppställda å föreningens bord. (Behandlas af några medels exhaustionsmetoden, af andra medels fullständig induktion: "man går från n till $n+1$ ").

- IV. Blandade tal och oegentligt bråk. Titlar förkortas korsvis.
- V. Hydrostatiska paradoxen börjar göra sig påmind: bottenrycket större än vikten af vätskepelaren.
- VI. Kör a capella ur Sfärernas Harmoni ("Trindskallar ä' vi allihopa & c." *Exceptandis exceptis*).
- VII. Flere tal förekommas.
- VIII. Gasken, som en tid varit stationär, blir slutligen retrograd.
- IX. Man öfverlemnas åt sig själf.

— Kand. Gulli R. anställer fallförsök på fysiska kabinettet.

— Frågan om att absolut mäta sin styrka har varit ett problem som sedan länge sysselsatt menkligheten. De gamla ej synnerligen inventiösa kraftmätarnes tid torde nu vara förbi, då hr Cavallin uppfunnit ett sätt att mäta styrkan med en s. k. kraftparallelogram.

— Konvergenssnobbarnes cylindrar skola enligt senaste modedekret från Paris vara endast hälften så höga som förut.

— Vår v. ordförande, som såsom bekant sedan lång tid tillbaka egenat sina krafter åt undersökningar rörande Thetys, har funnit att hon ej längre känner sig attraherad till Jupiter, utan börjar allt mera närma sig Mars. Han hoppas dock, att detta ej bör försaka någon sammandrabbning mellan de begge rivalerna. Som den mest epokgörande upptäckten härvidlag måste vi dock känneteckna den, att Thetys eger svans och således ej, såsom man förut trott, är en planet utan en komet.

Just då tidningen lägges i press ingår underrättelse att Thetys ej längre kan på grund af sin solnärhet observeras.

— Emedan vi i vårt förra nummer ej nog smickrande anmälde herr Sal-

mon's Higher Curves, ha vi från honom mottagit en, minst sagdt, fräck skrivelse. Vi befatta oss emellertid ej med dylika Salmonibref, hvarför den hamnat i papperskorgen.

— En jättestor kubikrot, (*Brasica cubi*) jämte en Papins gryta, har af kand. v. Koch skänkts till det blifvande folkskolan.

— En intressant inblick i de gamla hellenernas husliga lif. Från Athen skrives att man nyligen vid gräfningar i närheten af Platos Akademia påträffat Eratosthenes säll.

— Arbetslösheten är fortfarande stor. Från flere af Matematiska Föreningens medlemmar ha till redaktionen ingått förfrågan om ej något kunde göras till beredande af anställning åt behöfvande matematici. Tyvärr uppreser sig ofta dessas stolthet mot hvarje mera elementärt arbete; äljes borde väl åtminstone en eller annan kunna förtjäna en ringa pänning genom att draga luns för dem som hålla på att inlära multiplikationstabellen. Redaktionen skall se till hvad den kan göra.

Åskledaren*)

Åsken är en stark ljungeld som smälter. Den går emellan himmel och jord

*) Ehuru snarare tillhörande den använda matematiken än den rena, torde denna uppsats af en framstående vetenskapsman, som vill vara anonym, kunna läsas med intresse af M. F:s medlemmar. "Dem renom är ju allting rent."

Trekropparproblemet

eller

Kärlek och brott.

Romantisk relation af — X.

(forts.)

Han stod som förstenad. Detta bref, som han icke ansett hafva någon egentlig vikt, utöfvade icke desto mindre ett betydande tryck på honom.

och slår ihjäl människor och djur, ja till och med betande boskapshjordar.

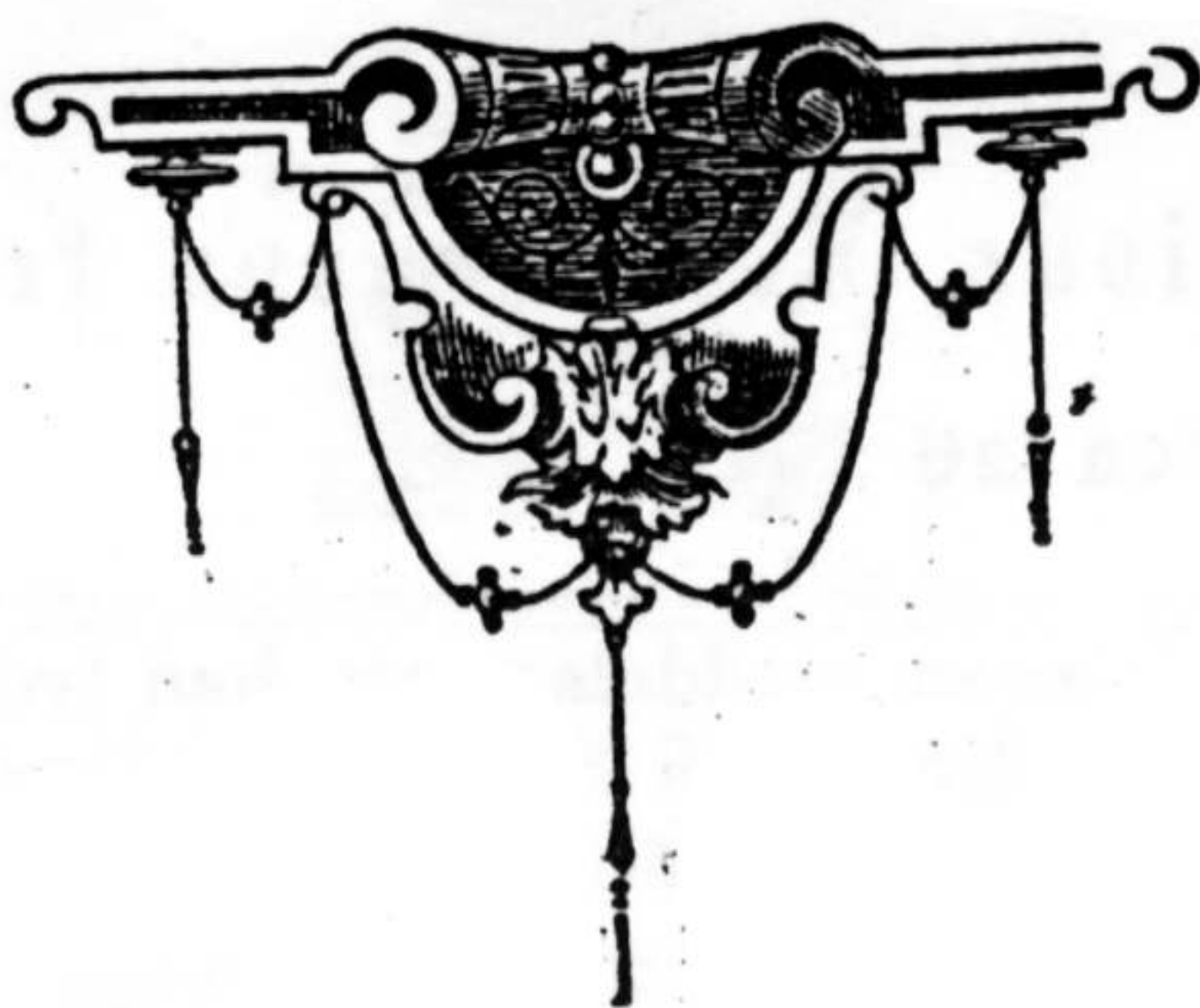
Detta för kyrktorn och andra smala föremål så skadliga ofog hade oförhindradt fortgått i många hundra år, då den gode Guden i sin allvishet lät amerikanaren Franklin upptäcka en järnstång, som med anledning häraf kallades åskledare.

Sedan dess har åskledaren ständigt skyddat människorna från död och undergång, med undantag af mindre hus på landet och kringvandrande personer som sakna åskledare.

Sällan eller aldrig händer det, att en af åsken ihjälslagen person åter vaknar till lif och medvetande. Dock är det icke utan exempel, i fall han varit döfvad.

Förr antog man, att Tor gjorde åsken med sina bockfötter, men på senare tider när Gustaf Wasa införde Kristendomen i landet, har den småningom mer och mer blifvit en naturkraft. Dock fortlevver den ännu i aflägsna trakter af landet.

Franklin är för länge sen död, men hans underbara uppfinning lefver ännu dagligen öfver hela jorden. Mätte menskligheten allt framgent fortgå i dessa märkliga upptäckter, genom hvilka man förmår samtala med hvarandra i London och i New-York.

Litteratur.

Pf—stiel, Pf. *Triangeln*. Upsala, Akademiska Bokhandeln. 5,009+XXIX sidor. 8:o.

Vi rekommendera denna väl utarbetade och fullständiga lärobok i ett intressant ämne. Vi hinna dock ej denna gång redogöra för innehållet, men kunna ej neka oss nöjet att påpeka det pedagogiska intresse den eger. Författaren är nemligen den förste, som egnat åt hvar och en af triangelns vinklar sitt särskilda kapitel, hvarför äfven den mindre matematiskt bildade bör kunna med fördel läsa boken.

W—gert, Thure. *Trombe de Vimmerby*. K. Vet. Akad. Handl. 8 pag. avec 2 planch.

Herr W—gert tyckes ha skrivit sin »afhandling» under direkt inverkan af det naturfenomen han beskrifvit, i det innehållet på 4 af bokens 8 sidor synes vara bortblåst. Emellertid skulle det ha varit lyckligt, om äfven de räddade fyra sidorna varit utsatta åtminstone för ett sakta väder. Vi förundra oss för öfrigt öfver, att det varit nödvändigt att skriva dessa småländska landsmålshistorier på franska.

G—ld, Clam. *Alkoholens spectrum*. Nykterhetskommisionens småskrifter. Stockholm 1891. 51 s. 4:o.

Som bekant har man ej förut känt mer än en Fraunhofersk linie i alkoholens spektrum. Vår celebre vetenskapsman har emellertid upptäckt icke mindre än två nya dylika. Detta häpnadsväckande resultat af författarens forskning är naturligtvis egnadt att kasta ett nytt ljus öfver alkoholens härjningar

Spänningen växte med hvarje sekund. All lefvande kraft tycktes honom beröfvad, men det inre arbetet var fruktansvärdt och den potentiella energien oerhörd. Svett dropparne kondenserades på hans panna och han önskade sig tusen (geografiska) mil*) under jorden.

Den borgerliga tiden led, och man såg, att han gjorde detsamma. Slutligen rektifierade han sig och återtog sin elasticitet.

Han gick in på ett lokus och

*) = 7421 km.

tömde ett par Leydnerflaskor. Därpå lemnade han det skadliga rummet, kastade sig i en vagn, stack ett absolut belopp i kuskens hand för att accelera hastigheten, och befann sig snart, efter att omsorgsfullt ha undvikit alla kritiska punkter, långt uton stadens regulära gebit.

Efter ytterligare tio tidsminuter upphörde den translatoriska rörelsen. Han var framme.

En oregelbunden figur med stort tröghetsmoment och centrum gravitatis beläget i närheten af perkussions-

i människokroppen, och han har lyckats göra sina undersökningar i ännu högre grad fruktbringande, derigenom att han kommit på den lyckliga idén att jemföra det spectrum, som här är i fråga, med regnbågens (sic!) och näsans.

Kåschi, L. *Ett beständigt sysslände på ett stängt kontor.* Öfversättning från franska originalet: Sur une fonction continue dans un contour fermé. Vi återkomma härtill framdeles; öfversättningen tyckes vara vårdad.

Gubben Daniel och hans moraliska hopp.

Mel.: "Petter Jönsson han såg".

*För tusen år sen där någonstans bort i världen
Det fans en gubbstut, en gammal knipslug och
lörd en.*

*Han var så hemma i alla knep och så full i
Hän håle själf, att man skälde honom Bernoulli.*

*Han kunde räkna, ja, både subtra- och addi-
Och lika fermt om han än var aldrig så kladdi.*

*Han hemma var likaså i multi- och divi-
Förty den gubben var själfva attan så knifvi.*

*Han drog ut rötter, hur långt de än sutto inne,
Ty stark det var han och lika seg som en pinne.
Hvar enda dag skref han upp en hel tunna krita
Och bläck, en ankare full, därpå kan ni lita.*

*I böcker satt han guds långa dagen och glodde.
På alla sorters små krokodiler han trodde;
De hade namn liksom kvinfolk: Alfa och Båta,
För deras skull glömde gubben ofta att äta.*

*På Rullan satt han en gång i fädernestaden,
(En Rulla fans äfven där, men ack: hur dan
va' den?)*

*Och bäst han satt gaf han $f-n$ i matematiken
Allt för den flickan, som gjorde hopp för pu-
blikan.*

*Men sen när väl han kom hem igen till sin
boning,*

*Då blef han vred på sig själf förutan förskoning:
Att han, som brukade tjuga hop integraler,
Var svag för flickor och satt och söp på lokaler!*

*Men gräfvat ner sig i böcker tjänte till föga:
Fast omoraliskt stod hoppet kvar för hans öga.
Han för sig själf gick och höll Bernoulliska
talen —*

Men nästa dagen han gick igen på lokalen.

*Till sist han gick helt privatim upp till den lilla:
"Kan ej små benen ni hålla alldeles stilla?
Ni är nog vänlig och icke illa tar opp'et."
"Min bästa herre", sa' hon, "jag lefver på
hoppet."*

*"Välän, då måste jag edert hopp reformera.
Ett bättre sådant jag genast vill kalkulera
Och definiera helt strängt moraliskt och värdigt;
Säg, vill ni dela det, när det ändtligt blir fär-
digt?"*

*Och utan tvekan sa' flickan ja; när hon sagt
det,
Gick hon till Rullan och sade strax upp kon-
traktet.*

*Hur det med hoppet väl gick sen han henne äktat,
Man känner icke, men — "Variatio delectat".*

Annonsen.

Föredrag.

Trollkvadraterna afslöjade.

Öfver ofvanstående ämne håller under-
tecknad föredrag på Volapük i Fyrkan-
ten å Taddis Fredagen den 27 Nov.
kl. 8 f. m. För betäckande af annons-
och lokalkostnad upptages kollekt. Ef-
ter föredraget diskussion, om så önskas.
D—m².

centrum öppnade för honom. Han skyndade förbi henne uppför det lutande planet.

Anomalie befann sig i sin budoir, sysselsatt med katoptriska studier. Hon mottog honom med strålände värme.

Han åter befann sig på den absoluta nollpunkten. En isoterm hade ej kunnat vara kallare.

Han blickade omkring sig i det hypereleganta rummet. I närheten af fokus hängde evolutan, till hvilken hon så ofta sjungit katenarian ur

Kepplers Harmonia Mundi, hvars sista Fermat ännu föresväfvade honom.

Han veknade.

Behagfullt projicerande sig å ett horisontalplan, gaf hon honom växlande tecken längs en infinitesimal kontur kring förgreningspunkten.

Han närmade sig; en vibrerande rörelse bemäktigade sig honom.

»Du oscillerar, min älskling», sade hon, ömt envelopperande honom med sina armar.

» $\Phi f-n$ », yttrade han, repellerande henne våldsamt. En ultraviolet

stråle af hat sköt fram ur hans öga. Han räckte henne brefvet.

»Gif mig ett reelt argument, om du kan», yttrade han.

Hon teg.

»Du är oändligt liten i mina ögon», fortfor han. »O, Anomalia exentrica!»

»Jag är sann», fortfor hon med värdighet.

»Regula falsi», mumlade han bittert.

»Detta var brytningsindex.» Välän, låtom oss divergera», snyftade hon.

(forts.)

Kollegiehäftet

utlänas mot $\frac{Kpt}{100}$ och tysthetslöfte Vaksalagat. 27

Åstundas köpa.

Hyperboloidiska

Kellinne-dukar

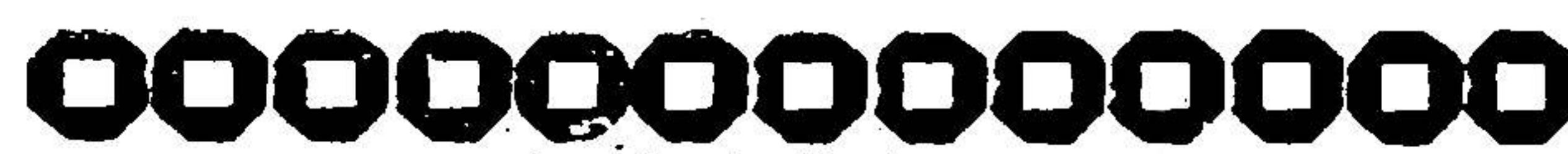
uppköpas till högsta pris af Matematiska seminariet.

En Neptuni-gördel och ett Orionsbälte önskas öfvertaga till billigt pris.

OBS! Hälst före festens slut.

Sekreteraren.

Tillosalud

Diverse bundtar

Riemannska ytor

säljas till pappersvärdet. Synnerligen lämpliga till husbehof.

Weierstrass.

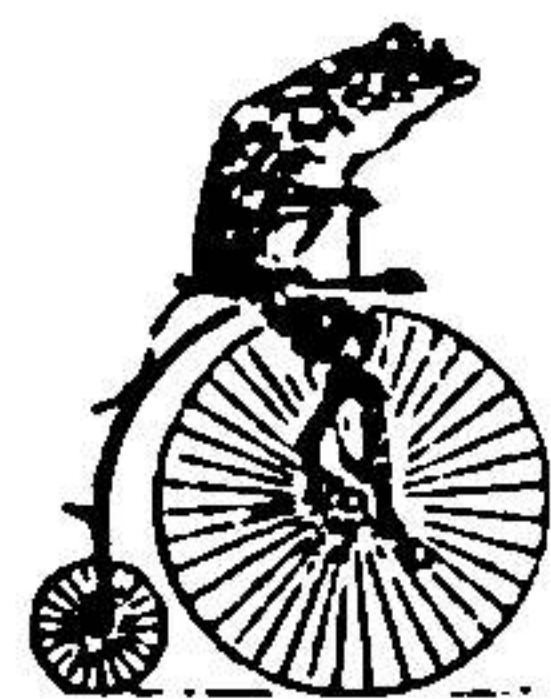

En mångård

med många hyresgäster, belägen vid trafikerad plats. Anvisning hos redaktionen.

En grad kometbana

utan störingar och med förbättrade element får öfvertagas snedt emot Rullan, då Barnard efterfrågas.

En sferisk kalott

något begagnad, till salu Vintergatan 3 in på gården.

En grupp

Zeta-Fuchsier

säljas billigast i Hospitalets trädgård.

Förloradt.

Konvergenskriteriet

N:o 1256

är förkommet och varder härmed dödadt.

Vid gåendet från mekaniska seminariet i tisdags förlorades en liten **masspartikel**. Den rättsinnige tillvaratagaren torde mot hederlig vedergällning inlemna den hos föreståndaren.

Ledig annonsplats.

Herrar Mathematici!

En ung väl developperad dam med icke allt för kvadratiske former söker sig härmed på detta numera rationella sätt en följeslagare genom ändligheten. Han bör ha reela afsigter, vara af en hel karaktär, ej begagna flertydiga uttryck och öfverallt förhålla sig regulärt. Rangen deremot ligkiltig. Sjelf ännu ej oskulerad, önskar hon tillfälle dertill och lofvar bli en god och trogen generatris. Svar explicite med bifogande af analytisk bild till »Helice, 18 år», Acta Mathematicas annonskontor, Lemnistratan 15.

Tilkännagifvande.

På förekommen anledning får redaktionen härmed meddela, att den ej har anställt herr Janne Damm i sin tjänst.